my.gov.uz

Ўзбекистон Миллий
кутубхонаси

№ 6671-3968-5fdf-8c04-4b61-2939-3579
Ҳужжат яратилган сана: 2025-10-20
Ариза рақами: 350989763

Ҳужжат берилган: "BUKHARA HAMD PRINT "
MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYAT
СТИР: 309880387

Нашрларга китобнинг ISBN халқаро стандарт тартиб рақамини бериш

МАЪЛУМОТНОМАСИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Ахборот-кутубхона соҳасида давлат хизматлари кўрсатишнинг айрим маъмурий регламентларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2023 йил 1 май 176 – сонли қарори талаблари асосида китоб маҳсулотига қуйидаги ISBN халқаро стандарт тартиб рақами белгилаш учун тақдим этилди:

Муаллиф	Китоб номи	Китоб жанри	Китоб чоп этиладиган тил	Китоб ҳажми	Китоб адади	Берилган ISBN тартиб рақами
SAPAROVA SHAHLO RAMAZONOVNA	**BOLALAR ADABIYOTI**	**Ўқув қўлланма**	**Ўзбек тили**	**156**	**100**	**978-9943-5485-9-6**

VALIJONOVA MOHINUR VALIJON QIZI

Мазкур ҳужжат Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 15 сентябрдаги 728-сон қарорига мувофиқ Ягона интерактив давлат хизматлари порталида шакллантирилган электрон ҳужжатнинг нусхаси бўлиб, давлат органлари томонидан ушбу ҳужжатни қабул қилишни рад этишлари қатъиян тақиқланади. Ҳужжат ҳақиқийлигини repo.gov.uz веб-сайтида ҳужжатнинг ноёб рақамини киритиб ёки мобил телефон ёрдамида QR- кодни сканер қилиш орқали текшириш мумкин.

1914

O'QUV ADABIYOTINING NASHR RUXSATNOMASI

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2025 yil "07" Oktyabr dagi "387"-sonli buyrug'iga asosan

SH.R.SAPAROVA
(muallifning familiyasi, ismi-sharifi)

Boshlangich talim
(ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi))

ning talabalari (o'quvchilari) uchun tavsiya etilgan

Bolalar adabiyoti
(o'quv adabiyotining nomi va turi: darslik, o'quv qo'llanma)

ga

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan litsenziya berilgan nashriyotlarda nashr etishga ruxsat berildi.

Vazir K.Sharipov

№ 661953

ISBN 978-9943-5485-9-6

Saparova Shahlo Ramazonovna

Bolalar Adabiyoti

o‘quv qo‘llanma

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAPAROVA SHAHLO RAMAZONOVNA

BOLALAR ADABIYOTI

O‘QUV QO‘LLANMA

Bilim sohasi: 100000 - Gumanitar
Ta’lim sohasi: 110000 - Pedagogika
Ta’lim yo‘nalishi: 60110500 – Boshlang‘ich ta’lim

Buxoro-2025
“BUKHARA HAMD PRINT” nashriyoti

UO'K 94.(075.8)
KBK 63.3ya73
S 96
SAPAROVA SHAHLO RAMAZONOVNA
BOLALAR ADABIYOTI [MATN] O'QUV QO'LLANMA, SAPAROVA SHAHLO RAMAZONOVNA, Buxoro-2025, "BUKHARA HAMD PRINT" nashriyoti, 192 b.

Ushbu o'quv qo'llanma "Bolalar adabiyoti" fani bo'yicha o'qitish uchun oliy ta'limning 60110500 – Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi bakalavriat talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib, u "Boshlang'ich ta'limda bolalar adabiyoti" fanidan Buxoro davlat pedagogika instituti o'quv-metodik Kengashining 2023-yil 29-avgustdagi 1-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan o'quv dasturi asosida tayyorlangan.

Mas'ul moharrir: ***Akramova Surayo Renatovna*** *- BuxDPI Boshlang'ich ta'lim kafedrasi dotsenti (PhD)*

Taqrizchilar: ***U.S.Amonov*** *– filologiya fanlari bo`yicha falsafa doktori (PhD), dotsent*

N.M.Saidova *– filologiya fanlari bo`yicha falsafa doktori*

O'quv qo'llanma, O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalarning 2025-yil 7-oktyabrdagi 387 - sonli buyrug'iga asosan nashr etishga ruxsat berildi.
Ro'yxatga olish raqami 661953.

ISBN 978-9943-5485-9-6

ANNOTATSIYA

Ushbu o'quv qo'llanma oliy o'quv yurtlarining 60110500 – Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi bakalavriat bosqichi talabalari uchun mo'ljallangan. Qo'llanmada o'zbek va xorijiy bolalar yozuvchilari, jumladan, jadid ma'rifatparvarlari — Abdulla Avloniy, Hamza Hakimzoda Niyoziy, Sadriddin Ayniy va Elbekning hayoti va ijodi yoritilgan. Mavzular Google platformasida joylashtirilgan bo'lib, QR-kod orqali onlayn tarzda kirish mumkin. Shuningdek, nazariy materiallarni mustahkamlash uchun testlar va taqdimotlar ham QR-kod orqali taqdim etilgan. Ushbu qo'llanma boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalari va o'qituvchilari uchun mo'ljallangan.

АННОТАЦИЯ

Данное учебное пособие предназначено для студентов бакалавриата направления 60110500 – Начальное образование высших учебных заведений. В пособии рассматриваются произведения узбекских и зарубежных детских писателей, включая представителей джадидского просветительства — Абдуллу Авлоний, Хамзу Хакимзода Ниязи, Садриддина Айни и Элбека. Темы размещены на платформе Google и доступны через QR-коды. Для закрепления материала предоставлены тесты и презентации, также доступные по QR-кодам. Пособие предназначено для студентов и преподавателей начального образования.

ANNOTATION

This textbook is intended for undergraduate students of the 60110500 – Primary Education program at higher educational institutions. It covers the works of Uzbek and foreign children's writers, including Jadid enlightenment figures such as Abdulla Avloniy, Hamza Hakimzoda Niyoziy, Sadriddin Ayni, and Elbek. The theoretical content is hosted on Google and accessible via QR codes. Tests and presentations are also provided through QR codes to reinforce the material. The textbook is designed for students and teachers in primary education.

SO‘Z BOSHI

2020-yil 6-noyabrdagi PF-6108-son "O‘zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta’lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida"gi qarorda dunyo miqyosidagi bugungi keskin raqobatga bardosh bera oladigan milliy ta’lim tizimini yo‘lga qo‘yish, darslik va o‘quv qo`llanmalarini zamon talablari asosida takomillashtirish, ularning yangi avlodini yaratish, o‘quv dasturlari va standartlarini optimallashtirish haqida alohida to‘xtalib o‘tilgan.

"Bolalar adabiyoti" nafaqat boshlang‘ich sinf o‘quvchilari, balki bo‘lajak pedagoglar – talabalar uchun ham alohida ahamiyatga ega. Chunki bu fan orqali ular bolalar psixologiyasiga mos asarlarni tahlil qilish, yosh avlodga ma’naviy-axloqiy tarbiya berish, vatanparvarlik va insonparvarlik g‘oyalarini singdirish bo‘yicha chuqur bilimlarga ega bo‘lishadi. Shu sababli ham ushbu fan o‘quv jarayonida uzluksiz va tizimli o‘rganilishi lozim bo‘lgan dolzarb fanlar sirasiga kiradi.

Qo‘llanmaning nazariy qismida o‘zbek jadid ma’rifatparvarlarining – Sadriddin Ayniy, Elbek, Abdulla Avloniy va boshqa ijodkorlarning bolalar uchun yozgan asarlarining tarbiyaviy va ijtimoiy ahamiyati yoritilgan. Prezidentimiz tomonidan ilgari surilgan fikrlar asosida, yoshlarni Vatanga muhabbat, insonparvarlik va ezgulik ruhida tarbiyalashda jadidlar merosidan foydalanish zarurligi asoslab berilgan.

Qo'llanma o'quv jarayonida interaktiv va zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanishga ham alohida e'tibor qaratadi. Jumladan, fan bo'yicha tayyorlangan testlar va taqdimotlar QR-kodlar orqali havola qilingan bo'lib, talabalarga ularni mobil qurilmalari orqali ko'rish, test savollarini bajarish va natijalarni tezkor aniqlash imkoniyati yaratilgan. Testlar "Google Forms" hamda "Telegram Quiz" botlari yordamida yaratilgan bo'lib, ular orqali fan mazmunini mustahkamlash, bilim darajasini aniqlash va o'z-o'zini baholash mexanizmi yo'lga qo'yilgan.

Qo'llanma bakalavriat bosqichida tahsil olayotgan boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalari, o'qituvchilar, metodistlar, shuningdek, bolalar adabiyotiga qiziqqan barcha o'quvchi va izlanuvchilar uchun foydali metodik manba sifatida tavsiya etiladi.

Muallif

MUNDARIJA

1-MAVZU: KIRISH. BOLALAR ADABIYOTI FANINING MAQSAD VA VAZIFALARI. BOLALAR ADABIYOTINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. BOLALAR KITOBXONLIGI KO‘RINISHLARI VA ADRESLILIGI.. 6

2-MAVZU: MUMTOZ BOLALAR KITOBXONLIGI VA UNING KO‘RINISHLARI.. 38

3-MAVZU: ALISHER NAVOIYNING “XAMSA” TURKUMIGA KIRUVCHI DOSTONLARIDA HAMDA PAND-NASIHAT MAZMUNIDAGI ASARLARIDA IFODALANGAN IJTIMOIY-SIYOSIY, AXLOQIY-TA’LIMIY QARASHLAR.......................... 47

4-MAVZU: O‘ZBEK BOLALAR ADABIYOTI (UMUMIY TAHLIL). O‘ZBEK BOLALAR ADABIYOTINING VUJUDGA KELISHI.. 54

5-MAVZU: JADID BOLALAR ADIBLARI. ABDULLA AVLONIY, HAMZA HAKIMZODA NIYOZIY, SADRIDDIN AYNIY, ELBEK – MA’RIFATPARVAR BOLALAR SHOIRI, PEDAGOGI VA MUALLIMI.. 62

6-MAVZU: “QUR’ON” (HAFTIYAK), HADISLARDA BOLALAR TA’LIM-TARBIYASIGA OID QARASHLAR IFODASI.. 87

7-MAVZU: ADABIY ERTAK VA UNING BOLALAR ADABIYOTINI YUZAGA KELISHIDAGI TA’SIRI................ 107

8-MAVZU: O‘ZBEK BOLALAR ADABIYOTI YUKSALISH YO‘LIDA (1940-80 YILLAR)... 121

9-MAVZU: ISTIQLOL DAVRI O‘ZBEK BOLALAR SHE’RIYATI
.... 131

10-MAVZU: CHET EL BOLALAR ADABIYOTI HAQIDA MULOHAZALAR.. 149

GLOSSARIY.. 182

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI.................. 187

SAPAROVA SHAHLO RAMAZONOVNA

BOLALAR ADABIYOTI

O‘QUV QO‘LLANMA

Muharrir: *H.Qahhorov*
Texnik muharrir: *B.Ashurov*
Musahhih: *J.Aktamov*
Sahifalovchi: *X.Axrorov*

Nashriyot litsenziyasi №040075. 23.09.2022. Orginal maketidan bosishga ruxsat etildi: 20.10.2025. Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. “Palatino Linotype” garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog‘ozi. Bosma tobog‘i 12. Adadi 100. Buyurtma № 306.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi
“BUKHARA HAMD PRINT” nashriyoti. Buxoro shahri
Hofiz Tanish Buxoriy ko‘chasi, 190-B uy. Tel: (97) 736-20-11
Bahosi kelishilgan narxda.

“BUKHARA HAMD PRINT” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Qayum Murtazoyev ko‘chasi, 344-uy